

VOĈO DE KURACISTOJ

Monata revuo por internacia korespondado de Kuracistoj
 Organo de „Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio“ (T. E. K. A.).

En unueco estas forto

Adreso de la redakcio kaj administracio:
 D-ro Stefan Mikołajski
 Lwów, Strato Śniadeckich Nro 6
 Aŭstrio-Galicio.

Eliradas la 1-an de ĉiu monato.
 Abonprezo jare: 2 spesmiloj = 4:80
 kronoj aŭstriaĵ = 4 markoj = 5 fran-
 koj = 4 ŝilingoj = 2 rubloj = 1 dolaro.

ENHAVO:

D-ro H. Mieĉnikov. Rememoroj pri Robert Koch. Tradukis d-ro K. Ŝidlovskij . . .	145
D-ro Fr. Stubenvoll. La terapio pneŭmatika, ĝiaj indikoj kaj kontraŭindikoj . . .	148
Internacia enketo pri mortpuno. Belgujo. Opinio de d-ro Broeckaert (Antwerpen), d-ro Guillaume Wets Hecg (Namur), d-ro Meeus (Gheel), d-ro Lefevre (Bruxelles) . . .	150
Referatoj	153
<i>Interna medicino.</i> Herz kaj Willheim. La reago laŭ Cammidge ĉe sanuloj kaj malsanuloj. — Herz. Pri bradikardio, hipotonio kaj hipotonika bradikardio. — Thomas. Kaŭzo de riporompo tiel malofta, kiel malagrabra por kuracisto.	
<i>Ĝirurgio.</i> Brüning. Kuracado de tuberkulozaj ekmalsaniĝoj per tripsino. — J. Tornai. Pri influo de la Momburga kompresio sur koro kaj cirkulado. — Ehrlich. Pri eliminado de la muskolaro, kiel varmofonto, dum la Momburg'a sensangigo.	
<i>Pediatrio.</i> Hamburger kaj Schey. Pri malgrandiĝo de specifa vakcino-akceptemo dum morbiloj. — Escherich. Pri indikoj kaj sukcesoj de tuberkulinterapio ĉe infana tuberkulozo.	
<i>Malsanoj haŭtaj kaj veneraj.</i> F. Malinowski. Nuna stato de la kuracado de sifiliso per la preparato de Ehrlich „606“ kaj ĝisnunaj rezultatoj de propraj spertoj.	
<i>Medicino eksperimenta.</i> Lancereaux. Etiologio kaj profilakso de la cirozo granulara de hepato.	
<i>Medicino sociala.</i> S. A. Novoselski. Mortalitato de kuracistoj en Rusujo.	
Kroniko	156
Korespondaĵoj	158
Komunikaĵoj de T. E. K. A.	159

Rememoroj pri Robert Koch

de H. Mieĉnikov. *)

I.

Sub la impreso de ĵus ricevita sciigo pri la morto de R. Koch mi volas rakonti al la legantaro miajn rememorojn pri ĉi tiu grandega sciencisto, kiu traboris novajn vojojn en medicino kaj faris tiom multe por la utilo de suferanta homaro.

La nomo de Koch kompreneble estas al ĉiuj sufiĉe konata. Sed ĉu komprenas

klare patrinoj, vidantaj siajn infanojn sendangerigitaj kontraŭ difterio kaj ĉu scias homoj, kiuj estas certaj, ke ili tre facile povas antaŭgardi sin kontraŭ ĥolero kaj kontraŭ la tuta vico de aliaj infektaj malsanoj, kiom multe en tio ĉi ili ŝuldas al Koch? Koch eltrovis novajn metodojn por esplorado de la kaŭzo de ĉi tiuj malsanoj. Dank' al li kaj liaj plej proksimaj disciploj dum nemultaj jaroj estis eltrovitaj la bakterioj de tuberkulozo, de intesta tifo, de difterio kaj de vico de malsanoj ĉe malsovaĝaj bestoj.

*) Estas presita en moskva gazeto „Rusaj Sciigaĵoj“ (Russkija Vjedomosti) en la n-ro 118 de 1910 (la 25 an de majo de malnova stilo).

Malkovrinte la eksterajon de ĉi tiuj malamikoj, videblaj nur per mikroskopo, lertiginte trovi ilin en malsana korpo kaj kreskigi en artefaritaj nutraĵoj, por malsanigi per ili la eksperimentatajn bestojn, Koch tiamaniere donis netakseblan ilon por batalado kontraŭ plej kruelaj vipoj de la homaro.

Malgraŭ ke Koch estis de profesora deveno (li naskiĝis en 1843 en Klaŭstal en montoj de Harc, kie lia patro estis profesoro de Montingenera Instituto) kaj ke de frua juneco li eksentis amon al scienco, li prosperis nur sufiĉe malfrue sin fordoni al sciencservado. Post gimnazia kurso li fariĝis medicina studento de getingena universitato kaj, ricevinte la gradon de doktoro, li de la komenco devis pro la vivekzistado sin priokupi per medicina praktiko. Baldaŭ li fariĝis tre eminenta praktika kuracisto (en Langehagen apud Hannover, poste en Rakvic en Poznania), sed ĉi tiu laboro lin ne kontentigis kaj, farinte la ekzamenon, li ricevis la oficon de sanitara doktoro en Wolstein en orienta Prusujo. Ĝuste la saman tempon en ĉi tiu loko ekflamis epidemie antrakso, kiu per bestoj infektis ankaŭ homojn. Esplorama kaj science agordita mento de Koch igis lin priokupi sin je serĉado de la kaŭzo de ĉi tiu tiom ofte mortiga infekta malsano. Jam antaŭe estis pruvite, ke la sango de la bestoj kaj homoj, mortintaj de antrakso, enhavas en abundeco bacilojn, kiuj laŭ la opinio de kelkaj sciencistoj devus esti rigardataj kiel veraj incitiloj de ĉi tiu malsano. Tion ĉi pruvis multaj tre gravaj faktoj, evidentigitaj de la franca kuracisto Davaine, sed la demando en ĝia tuteco restis ankoraŭ tre neklara kaj malsimpla, precipe dank' al regantaj tiutempe medicinaj teorioj. Ĝuste tiam sub la influo de elreviĝo, kiu sekvis la senvaliĝon de facilanimaj tezoj de Gallier, reĝis scienca skeptikeco rilate al la parazitara teorio pri infekta malsanoj.

Kaj jen tiutempe aperas la laboro de la ĝis tiam nekonata juna sciencisto, kiu kiel $2 \times 2 = 4$ argumentas, ke antrakson kaŭzas la sama bacilo, pri kiu oni vane disputis tiom multe. Ĉiuj kontraŭdiroj, ne rebatitaj de Davaine, per si mem malaperis, ĉar Koch klare montris la tutan procedon de disvolvo de la antraksbacilo kaj de formiĝado en ĝi de tre kontraŭstaremaj semoj — sporoj, kiujn mortigas nek sekigado, nek suna lumo, nek temperaturo sufiĉe alta.

Tiaj gravaj rezultatoj estis ricevataj de Koch per tre simplaj, sed plej spritaj, samtempe tute novaj manieroj. En sia laborĉambro, sen iuj ajn laboratoriaj necesajoj kaj ankaŭ en malproksima urbeto li trafis solvi unu el plej gravaj problemoj de me-

dicina scienco, pri kiu vane cerbumis plej patentitaj sciencistoj de plej agemaj sciencaj centroj. La eltrovo de Koch estis vera revelacio kaj kiam li montris ĝin al la famekonata botanikisto el Breslaŭ Kohn, ĉi tiu estis ravita kaj kunvokis profesorojn de medicino, dirante al ili, ke jen aperas la nova epoko en la scienco pri etiologio de malsanoj.

Instigita per tiu sukceso, Koch uzis la okazon, por — dum li estas en Breslaŭ — konatigi al si kelkajn metodojn, ellaboritajn de la scienco. Ĝis tiam meminstruitulo, li ellernis la teĥnikan manieron de kolorigado de histoj, majstre ellaboritan en Breslaŭ de Veigert kaj ankaŭ la manieron de semado de mikroboj sur terpomaj pecetoj, praktikatan de Schrötter.

Pliriĝita je praktikaj scioj, Koch revenis Wolstein'on kaj kun neordinara fervoro komencis esplori malsanojn, kaŭzatajn per vundigo. Tie li sukcesis uzi novajn metodojn kaj pruvi, ke bestoj en laboratorio estas arte infekteleblaj per bakterioj de diversspecaj malsanoj.

Tiom gravaj kaj multe promesantaj rezultatoj sekvigis, ke Koch ricevis oficon en regna sanitara laboratorio en Berlino. Oni donis al li monrimedojn por sciencaj esploradoj kaj unu, poste du asistantojn. La laboro ekbolis kun pli granda forto kaj baldaŭ aperis la tuta volumo, per kiu al la mondo estis sciigitaj novaj manieroj de esplorado de mikroboj kaj precizaj metodoj de sterilizado kaj eltrovado de novaj bakterioj. Ĉi tie unuafoje estis priskribitaj kulturaĵoj de bakterioj sur gelateno — la maniero, per kies helpo ili estas tre facile apartigeblaj el diversspeca bakteria miksaĵo.

Apenaŭ la sciencistoj sukcesis orientiĝi en ĉi tiu riĉhava materialo, la mondo estis surprizita per la eltrovo de la bakterio, kiu kaŭzas pulman fizion kaj aliajn specojn de tuberkulozo. Ĉi tiu laboro de Koch, aperinta en marto 1882, estas apogeo de lia supe-reco tiel en la senco de teĥnika plenumado kiel en la senco de ĝia scienca kaj praktika signifo. Ĝi por ĉiam firmigis al Koch la famon de unuagrada sciencisto.

La metodoj de esplorado, ellaboritaj de Koch, montrigis tiom fruktodonaj, ke dum mallonga tempo, uzante ilin, lia unua asistanto Gafky pruvis, ke intestan tifon kaŭzas tre malgranda moviĝema bakterio: tifobacilo.

Ne kontentiĝante per tiom riĉa akiraĵo, Koch en 1883 veturas Egipton kaj Hinduĵon, por esplori ĥoleron kaj alportas de tie la eltrovitajn de li ĥoleran bakterion, kies granda signifo por ĉiu estas komprenebla, precipe en Rusujo, kie nun ĥolero rememorigas pri si sufiĉe senteble.

Reveninte de priholera ekspedicio, Koch denove kun nelaciĝema energio komencas esplori tuberkulozon, celante trovi batalilon kontraŭ ĉi tiu kruelega vipo de la homaro. Dum kelkaj jaroj li kaŝite laboras en sia nova universitata laboratorio kaj en internacia medicina kongreso en Berlin en 1890 li publike anoncas, ke li sukcesis trovi la manieron de profilaksa inokulado de bestoj kontraŭ tuberkulozo kaj rimedon kontraŭ ĉi tiu malsano. Kvankam Koch ne klarigis la esencon de sia nova eltrovaĵo, tamen lia famo de algrade bonkonscienca kaj ekzakta sciencisto estis tiom grandega, ke neniu eĉ povis dubi pri ĝusteco de liaj tezoj. Baldaŭ montriĝis, ke la nova kuracilo de Koch konsistas el ekstrakto de kulturita tuberkuloza bacilo, kiun poste oni baptis per la nomo de tuberkulino. Ĉi tiu eltrovaĵo estas nominda unu el plej bonaj eltrovaĵoj de Koch kaj ĝenerale ĝi estas la plej gravega eltrovaĵo de la lasta tempo. Konvinkiĝinte, ke tuberkulino efikas rapide kaj laŭlitere magie sur lupuson de haŭto, kiu estas unu el aperaĵoj de Kocha bacilo, Koch unuafoje dum la vivo sin senbridigis, pensante, ke li trovis la profilaksilon kontraŭ ftizo kaj la kuracilon kontraŭ ĉi tiu malsano, eĉ se ĝi jam suflĉe estus progresinta.

Ĉi tiu arevigo komence disvastigis inter la tutmonda kuracistaro kaj publiko kaj poste alkondukis kontraŭe al troa elrevigo. En realeco — nun ĝi jam estas konfesite ĉie — tuberkulino bone efikas ĉe la komenca stadio de pulma ftizo kaj en multaj aliaj formoj de tuberkulozo; sed ĝi estas senefika en kazoj de forta disvolvigo de ĉi tiu malsano kaj ne kapablas antaŭgardi organismon kontraŭ pereiga influo de tuberkuloza bacilo. La eltrovaĵo de tuberkulino estis kvazaŭ krizo en la scienca agado de Koch. Ĉiuj liaj postsekvintaj laboroj pri mikroboj de febro intermitanta, pri besta pesto, pri ĉevalmalsanoj en suda Afriko kaj pri beri-beri, malgraŭ ilia granda intereso, ne jam havas tian unuagradan signifon, kian havis la laboroj de la unua periodo de lia scienca agado. Legante lastajn laborojn de Koch, oni povus opini, ke ili estas faritaj ne de li, sed de iu el liaj plej bonaj disciploj.

La veron, ke eĉ suno havas makulojn, tute pravigis Koch per si mem. Neatingebla, kiam li eltrovas novajn manierojn en esplorado de novaj faktoj, Koch ne posedis vere sciencan kritikkapablecon. Ĉiurilate estas notindaj liaj elpaŝoj kontraŭ Pasteur, de kiuj poste li mem devis rifuziĝi.

Tamen, se oni sur pesiltelerojn metus pozitivajn kaj negativajn flankojn de la agado

de Koch, superpezo de la unuaj estus tiom pli granda, ke en rezultato Koch por ĉiam estas taksinda kiel unu el altegrangaj sciencistoj kaj bonfarintoj de la homaro. Efektive, se nun tiom terura malsano, kiel difterio facile cedas al kuracado, ĝi okazis nur dank' al la vojo, traborita de Koch, ebliginta la eltrovadon de difteria bacilo, kiu estas necesa por prepari la kuracilon. Se ne ekzistas io pli facila, ol defendi sin kontraŭ ĥolero, ĝi ankaŭ okazis nur dank' al Koch, kiu eltrovis la incitanton de ĥolero kaj evidentigis ĝian malfirmecon. La eltrovaĵoj de Koch kaj de liaj disciploj ludis tre eminentan rolon en la fakto, ke dum lastaj jardekoj la mortalitato en civilizitaj landoj tre plimalgrandiĝis. Konsiderinte ĉi ĉion, ni havos nenium dubon, ke la bonfaroj, kiujn la homaro ricevis de Koch, estas nekalkuleblaj.

II.

Malgraŭ ke dum elpaŝado de Koch sur la scienca kampo mi fervore min fordonis al studado de zoologio, la progresoj de medicino ankaŭ tre interesis min. Kompreneble mi estis arda partiano de la teorio pri la parazita deveno de malsanoj, sed mi konfesis ĝin nesufiĉe pruvita. Do tial, kiam en 1876 aperis la unua laboro de Koch pri antrakso, mi tuj komprenis ĝian grandegan signifon kaj trapenetrus min la sento de profunda respekto al la aŭtoro. Ĉi tiu sento ankoraŭ plifortiĝis, post kiam Koch montris al la mondo la manierojn de esplorado, de li eltrovitajn kaj presigis sian mirindan laboron pri tuberkuloza bacilo kaj pri ĝia efiko al organismo.

Baldaŭ poste mi ankaŭ elpaŝis sur medicina kampo. Kiam mi konvinkiĝis, ke la incitantoj de malsanoj renkontas en organismo plej dangeajn siajn malamikojn, kiuj estas blankaj globetoj de sango kaj al ili similaj elementoj, mi tuj incitis kontraŭ mi multajn kontraŭstarigintajn sciencistojn. La plej dangea mia kontraŭulo estis Koch, kiu sugestiis al siaj disciploj la necesecon batali kontraŭ mia teorio.

En internacia kongreso de higieno en Wien en 1887 la plej proksima asistanto de Koch tre afable sciigis al mi, ke Koch tre interesiĝas je mia lasta laboro pri tifo rekuranta kaj dezirus konatigi al si miajn preparatojn. Sciante la rilaton de Koch al mia teorio, mi konjektis, ke li volus trovi kontraŭsamecon inter la faktoj, de mi starigitaj kaj konkludoj, kiujn mi faris el ili. Mi kompreneble konsentis al la afabla propono, aldoninte, ke mi mem veturos Berlinon, por montri al Koch miajn preparatojn. Kiam

post kelke da tempo mi alvenis en lian laboratorion en Instituto de higieno en Klosterstrato, mi estis akceptita de liaj asistantoj, kiuj informiĝis ĉe Koch kaj diris, ke li destinis la rendevuon kun mi morgaŭ matene en s.a kabineto. Por ĉiu okazo mi komencis montri al la asistantoj miajn preparatojn de tifo, petante diri al mi, ĉu ili estas sufiĉe konvinkaj por pravigi miajn konkludojn. Unuvoĉe ili ĉiuj respondis favore al mi. Vigligita per la sukceso, mi trankvile atendis morgaŭan tagon.

Alkondukita de la unua asistanto de Koch en lian kabineton, mi ekvidis sidantan ĉe la tablo ne ankoraŭ maljunan homon (Koch estis tiam 44-jaraĝa), sed kun jam sufiĉe granda senharaĵo sur la kapo, rigardantan tra mikroskopo. Ne returninte al ni la vizaĵon nek manpremite min, Koch demandis, en kio konsistas la afero kaj, informiĝinte de la asistanto pri mia alveno kun preparatoj, li antaŭ ĉio atakis lin pro tio, kial io ne estas preparita por lia ĵus okazonta lekcio kaj poste kun tre malkontenta miemo deklaris al mi, ke li havas tre malmulte da tempo kaj ke mi montru al li la preparatojn kiel eble plej rapide. Trakure ekrigardinte kelkajn el ili, Koch severtone kaj malĝentile diris al mi, ke li opinias ĉi tiujn preparatojn tute ne konvinkaj kaj per rapidaj paŝoj forlasis la ĉambron. La kolektiĝintaj ĉirkaŭ mi asistantoj, kiuj nur antaŭtage anoncis sin miaj konvinkitaj partianoj, ĉiuj ĥore aliĝis al la opinio de Koch.

Konfuzita per tia akcepto, tamen neniom ŝanceliĝinta rilate al la vereco de miaj konkludoj, mi ekpostulis de Koch novan rendevuon, pli daŭran. Ĉi tiun fojon Koch devis konfesi mian pravecon, tamen li finis per jenaj vortoj: „Cetere por mi tute egale, kie estas ekstermataj bakterioj en organismo, — ĉu en ĉeloj, ĉu ekster ili; mi ja estas higienisto kaj miaj interesoj troviĝas flanke de Viaj esploradoj“. Ĉi tio ne malhelpis al li tri jarojn poste dum la publika parolado en Berlina kongreso deklari, ke li opinias mian teorion malvera kaj forĵetinda arĥivejon.

Kiam kelkajn jarojn post la unua rendevuo mi, estante en Berlino, denove alve-

nis Instituton de Koch (ĝi jam estis Instituto por infektaj malsanoj), mi limigis min al la vizito ĉe Pfeiffer, administranto de la Instituto, kun kiu mi havis diskutadon pri imuneco kontraŭ ĥolero. Post malafabla unua akcepto mi kompreneble ne havis deziron viziti Koch'on. Sed li, eksciinte pri mia alveno, mem vizitis Pfeiffer'on kaj altgrade ĝentile renkontis min. Ĉi tiun fojon li faris al mi tre bonan akcepton; persone li montris al mi la Instituton kaj malsanulejon, detale rakontis pri siaj laboroj kaj fine postulis, ke mi kun mia edzino tagmangu ĉe li. Ni adiaŭis unu la alian, restinte en plej bonaj interrilatoj. Kio povus inklini Koch'on al tiom abrupta ŝanĝo? Mi opinias, ke ĉi tion influis unuflanke lia malsukceso en la kuracado per tuberkulino de dangeaj kazoj de ftizo, kiu malpligrandigis lian memkonfidon; duaflanke la konvinko, ke mi ne estas tiom malprava kun mia teorio, kiel ĝi ŝajnis al li antaŭe.

Miaj postsekvintaj renkontiĝoj kun Koch distingiĝis per plej amikeca karaktero. Tre ofte ni kune pasigis la tempon dum lia 10-taga estado en Parizo en 1904, kiam ni sukcesis interparoli multajn aferojn. Malantaŭ tre malvarma, iam severseka kaj preskaŭ maldelikata eksteraĵo ĉe li estis kaŝita bona, iutempe eĉ delikafa koro. La sciencisto, kiel ŝajnis de la unua rigardo, tro sin fordoninta al specialeco, Koch interesiĝis pri plej diversaj sciencaj demandoj, volonte legis filozofiajn traktatojn (li pleje estis partiano de Mach), kaj vidigis neordinaran konatigon kun pentrarto.

Kiam antaŭ malpli, ol unu jaro, mi lastfoje vizitis Koch'on, mi trovis lin junece entuziasmigita pro prilaborado de la demando pri kuracado de ftizo. Li havis tian viglan kaj freŝan aspekton, ke neniel oni povus supozi, ke li post tiom mallonga tempo por ĉiam forlasos la mondon.

La perdo de ĉi tiu grandega sciencisto sendube estas tre granda malĝojo por la tuta homaro.

*Tradukis el rusa lingvo
D-ro K. Ŝidlovskij (Moskvo).*

La terapio pneŭmatika, ĝiaj indikoj kaj kontraŭindikoj.

(Referato, kiu estis prezentota al la postkongresa ekskursanaro de T. E. K. A. en Reichenhall).

Altestimataj kolegoj! Karaj samideanoj! Vi donacis al nia banloko la grandan honoron de via persona vizito kaj tiaokaze al ni ŝajnas konvene vidigi al vi precipe

tion, kion vi trovos nenie en la tuta mondo samgrande kaj sambonege, nome niajn pneŭmatikajn arandojn.

Ili havas la famon esti plej grandaj en

la tuta kontinento kaj ilia vizitado pruvas, ke ili posedas samgrade la konfidon de la malsanuloj kaj de la kuracistoj. Famaj klinikestroj ĉiulandaj alsendas siajn pacientojn al la kuraĉlokoj kun pneŭmatikaj arangoj, ĉar en la grandaj urboj tiaspecaj institucioj mankas.

Stranga estas la fakto, ke eĉ la plej vastaj kaj kiel eble plej moderne organizitaj malsanulejoj posedas nenian pneŭmatikajn arangojn. Oni trovas tie Zander'ajn instituciojn, Roentgen'ajn kabinetojn kaj luksegajn banojn, nur la ĉambroj pneŭmatikaj mankas.

Ni ne volas en tiu ĉi momento kaj loko esplori la kialojn de tiu ĉi apero; ŝajne estas la monmanko la kaŭzo malhelpanta. Ĉar pro tio la klinika provado de la terapio pneŭmatika en la suprediritaj malsanulejoj estas neebla, ĝi devas fariĝi en la malfermitaj kuraĉlokoj, kvankam ĝi estas tie ĉi esence plimalfaciligata kaŭze de la vivmaniero nekontrolebla de la malsanuloj, kiuj estas nur malmulte limigitaj en sia libera movado.

La precipa tasko de la kuracisto ĉe la terapio pneŭmatika konsistas en la ekzakta respondado al la demando pri ĝiaj indikoj kaj kontraŭindikoj. Oni povas sentime certigi, ke ĝi dependas sammaniere de teoriaj, kiel ankaŭ de praktikaj spertoj.

Ĉar ni, ĉi tieaj kuracistoj, en la urbo de la plej grandaj pneŭmatikaj arangoj, havas pli favoran okazon kolekti tiajn spertojn, ol en ia ajn loko, mi petas vin ĝentile, bonvolu permesi al mi fari kelkajn mallongajn rimarkojn pri la terapio pneŭmatika.

La terapio pneŭmatika, kiel ĝi estas uzata kutime tie ĉi, konsistas en tio, ke la malsanuloj restas dum sep kvaronoj da horo en la ĉambro hermetike fermita. La normala aerpremo iom post iom dum tridek minutoj estas plialtigata ĝis tricent sesdek milimetroj t. e. duona atmosfero da superpremo; tiu-ĉi alteco de la aer-superpremo restas dum kvardek kvin minutoj la sama kaj poste, dum la lasta duon-horo, la aerpremo revenas grade al la normo.

La aero, tiamaniere kunpremita, elvokas jenajn fizikajn kaj fiziologiajn efikojn. La meza situacio de la pulmo inter in-spiro kaj elspiro plialtiĝas; la spira volumeno kreskas; la negativa premo en la toraka spaco pliiĝas, per kio la sangforfluado al la koro kaj la malgranda cirkulkuro tra la pulmo plifaciliĝas. La konsumo de oksigeno estas plialtigita.

Mehanika efiko de la aero kunpremita estas, ke ĝi trapasas pli facile la katarajn

sekreciojn kaj, dislokante ilin, favoras la elspiron; per la plilarĝigo de la plej malgrandaj pulmoveziketoj la perifera ekspansio influas ankaŭ la pleŭrajn parietojn. La sangpremado montras nenian ŝanĝon, sed la nombro de la pulsobatoj kaj de la spirado plimalmultiĝas, kio estas efiko de la plibonigita gazelŝanĝo kaj de la pliprofundigo de la spirado.

El tiuj ĉi supre nomitaj meĥanikaj kaj ĥemiaj influoj sekvas jam ĝenerale la teritorio de la malsanoj, pneŭmatike kuracindaj.

La plej ofte en la pneŭmatika ĉambro kuracata malsano estas ĥronika bronĥito, ĉe kiu la ŝvelaĵoj de la mukmembranoj malaperas kaj la persista kaj malfacile forigebla muko plifluidiĝas. Malgrandaj atelektazoj fariĝas alireblaj por aero kaj denove partoprenas en spirado.

Pleŭraj restaĵoj, tiel sur la pleŭra supraĵo mem, kiel ankaŭ en la pleŭra spaco kaj en la samlima pulma teksaĵo, prezentas objekton por sukcesa kuraco en la ĉambro pneŭmatika.

Per malrapida kaj singardema dozado eĉ rimarkindaj kunglutaĵoj kaj dikiĝoj povas esti malfirmigitaj kaj malligitaj. Plue pneŭmoniaj residuoj, kiuj iaforte sub la formo de infiltraĵoj kaj atelektazoj persistas, sammaniere favore influigas, kondiĉe, ke la proceso akuta estas finita.

Malsano, tre ofte en la ĉambro pneŭmatika kuracata, estas la bronĥa astmo.

Ĉar la esenco de tiu ĉi malsano estas ankoraŭ ĉiam iomete enigma, la sendube favora efiko de la terapio pneŭmatika ĉi tie estas teorie malfacile klarigebla. Estas supozeble, ke ĝi pli pere efikas, nome per la influo sur la kataroj, ĉiam ĉeestantaj. Mi persone ne malŝatus ankaŭ la momenton sugestian.

Anemiaj kaj ĥlorozaj statoj per la terapio pneŭmatika ofte rapide kaj frapante pliboniĝas. La hemoglobinhavo kaj la apetito pligrandiĝas, la vizaĝkoloro ruĝiĝas kaj la laceco en la membroj malaperas. Ankaŭ ĉe ĝenerala malforta konstitucio, sen specifaj malsanaperoj, la terapio pneŭmatika bonege efikas, pliprofundigante la spiradon kaj ekscitante la sangcirkuladon.

Sole meĥanike klarigebla estas la favora influo sur stenozoj en supraĵaj aervojoj post operacioj, sur cikatroj kaj traĥeaj kompresioj sekve de kromo kaj sur malbonaŭdo sekve de kataroj mezorelaj. Fine estas necese citi la senduban sukceson en adipozeco tro granda per la plialtigo de la oksidacio en la ŝtofinterŝanĝado.

Kaj la pulma emfizemo? mi aŭdas vin demandi. La pulma emfizemo, kiel mal-

sano *sui generis*, apartenas jam al la teritorio de la kontraŭindikoj. Ĉe emfizemulo la pulmo troviĝas jam en tro granda elspiradstato kaj per plialtigo de la aerpremo la malbono nur akriĝus. Tute alie kompreneble influigas la tiel nomata kaj ne malofte kun emfizemo konfuzata *volumen auctum*, kiu nur konsistas el nelongedaŭraj malhelpoj de elasteco, kaŭzataj per la astma kataro. En tiu ĉi okazo la ĉambro sukcesplene uziĝas, dum ĝi neniom helpas la emfizemulon.

Superflue estos rimarki, ke kordifektoj nesufiĉe kompensitaj kun akompano de korastmo nepre devas esti ekzilitaj el la ĉambroj. Ĉi tien apartenas ankaŭ la kataroj sekve de fluhalto en la bronĥoj, dum aliflanke malgrandaj gradoj de degenero de la kormuskolo kaj koraj neŭrozoj ne prezentas kontraŭindikojn.

La demando, ĉu tuberkulozaj kataroj povas esti allasitaj al la ĉambro pneŭmatika, estas ankoraŭ disputebla. Dum iuj kuracistoj tiun ĉi demandon nepre neas, aliaj opinias, ke ftizuloj de la unua stadio senzorge povas esti allasitaj kaj fakte estas nekomprenible, kial personoj kun ftiza eksteraĵo, supraĵa spirado kaj limigitaj lokaj aperoj ne devus plibonigi sian ĝeneralan

far-ton, pliprofundigante sian spiradon. La emo al sangado kaj febro kompreneble nepre malpermesas la uzadon de la ĉambroj.

Iafoje okazas, ke infanoj kun kokluŝo estas prezentataj por la terapio pneŭmatika, sed mi ne bezonas rimarki, ke tiu ĉi mal-sano ne estas kuracebla tiamaniere.

En la kadro de mallonga parolado, kiu cetere precipe intencas lingvan demonstracion, estas neeble nian temon iomete elĉerpi. Fine permesu al mi nur du vortojn.

La terapio pneŭmatika neniel estas konsiderinda kiel panaceo, kiu efikas miraklojn. Male, ĝi estas nur grava ero en la ĉeno de la nuntempa fizikodietetika kuracmetodo kaj kiel tia posedas la plej grandan valoron.

„Medicino okupas la tutan homon, ĉar ĝi priokupas sin pri tuta homo“ diras Goethe kaj kuracisto, kiu sin okupas pri la tuta medicino, ne povas malŝati la terapion pneŭmatikan.

Kaj nun, atestimataj kolegoj, ni petas vin afable sub nia konduko viziti la pneŭmatikajn kaj aliajn banaraĝojn, kiuj estas la fiero rajtigita de Bad Reichenhall.

D-ro Fr. Stubenvoll,
Bad Reichenhall.

Internacia enketo pri mortpuno.

Belgujo.

26.

(Originalo esperanta.)

Du seriozaj kialoj ŝajnas al mi kontraŭstari al reenkonduko aŭ al daŭrigo de mortpuno. Unue la fakto, ke ĝia aplikado neniel malpligrandigas la nombron de mortigoj kaj krimoj. Estas eĉ male. Pravas tion ĉi ĉiutagaj faktoj en la landoj, kie gilotino aŭ pendo funkcias. La degenerinto, pli malpli ama al krimo, post iu ajn influo, facile estas logata al imitado per ekzemplo de krimuloj. La vanteco de juna krimulo incitegiĝas, pli kaj pli grandiĝas ĉe la ideo, ke lia nomo estas flugonta de buŝo al buŝo. Eŝafodo ŝajnas eĉ al li glora, per la sango aŭreolita kaj ĝi lin tentas, ĝi ŝajnas al li simila al tio, kio estas por la militisto la batalejo, sur kiu la soldato mortas sub la standardo de honoro. Tiamaniere publika ekzekuto anstataŭ esti profilaksa fariĝas potenca rimedo de incito al la krimo.

Sendube, la kondamnitaj al mortpuno timegas gilotino. La individuo, kiu troviĝas en la soleco mallibereja, sub la minaco de certa kaj neevitebla mortpuno, sentas tre naturan timon en la koro. Sed tiu ĉi timo ne ekzistas antaŭ la plenumo de krimo. La perspektivo de eŝafodo ne haltigas la brakon de la krimulo. La advokato Henri Robert el Parizo, studinte aktaron de multaj krimuloj, atestas, ke mortpuno estas timiga rimedo post la krimo, sed ne antaŭ ĝi. Li asertas, ke anstataŭ malebligi la krimojn, ĝi iamaniere ilin kaŭzas.

Tial mortpuno, malaperigante grandan nombron da krimuloj, naskas la saman aŭ pli grandan nombron da ili, ne povas do esti nomata sociala progreso.

Dua kaj ne malpli grava kialo estas la afero pri respondeco. Nur preterpasante mi ektuŝas la cirkonstancon, ke la juĝisto povas erari. „*Errare humanum est.*“ Mi eĉ diras, ke la juĝisto ofte memvole sin trompi devas, spite la voĉo de lia konscienco, spite

senpartieco kaj justeco, proklamante senkulpā la individuon, kiu laŭ lia scio estas kulpā. Sekve oni povas dubi pri la justeco de la juĝo kaj ĉiu fido en ĝi falas.

En multaj kazoj ne ekzistas respondeco, certe pruvebla. Ekzistas vere krimuloj respondaj laŭ la vera senco de la vorto, sed ekzistas ankaŭ krimuloj duonrespondaj kaj nerespondaj kaj en ĉi tiuj kategorioj diversaj la limoj tute ne klare estas desegnitaj.

Sed ni akceptu, ke la krimulo estas aginta tre konscie, klare komprenante la malbonan agon, kiun li faris. Plie ni akceptu, ke li estas recidivisto konscia, kulpā pri serio da krimoj. Ĉu la respondeco falas tuta sur lian propran personon. Ĉu aliaj kaŭzoj aŭ aliaj personoj ne partoprenas en la respondeco kaj punindeco?

Ekzistas du partioj, el kiuj ĉiu defendas siajn principojn. Spiritualistoj deklaras: 1. ke la krimulo havas la samajn sentojn, kiel aliaj homoj, ke li pensas kaj agas, kiel ili; 2. ke la homo posedas liberan volon, moralan volon, kiu lin faras morale respondeca, kiam li faras krimon; li estas do laŭleĝe juĝota kaj punota; 3. ke la puno celas precipe per timigo malgrandigi la disvastiĝon de la krimo, ĝi do ne devas esti rimedo, por ekzili iamaniere la krimulon el la socio.

Positivistoj aŭ deterministoj male diras: 1. la antropologio kriminala lernas eksperimente, ke la krimulo ne estas homo normala; pro organaj anomalioj, aŭ hereda, ĉu akirita, antaŭenpuŝo li aliĝas al varia, speciala klaso de la homaro; 2. la elpensado de la libera volo estas malvera kaj sekve la krimulo neresponda.

Ĉi tie, kiel ĉe multaj temoj, la vero estas en saĝa mezo. *In medio virtus*. Mi ne povas pli bone ĝin esprimi, ol per la respondo, kiun faris nia ŝtatministro s-ro Le Beune dum la kongreso de antropologio en Ĝenevo en 1896 al s-ro Enrico Ferri:

„Resumite, en tiuj proponoj, kiujn mi nomas malgrandaj, la hipotezo de krimulo origine naskiĝinta, laŭ la skolo, en kiu Vi, s-ro Ferri, havas tiel altan rangon, entenas nenion, kio povus ofendi miajn principojn religiajn aŭ senkuragi miajn spiritualistajn konvinkojn. Spiritualistoj neŭs evidentecon, se ili rifuzas kredi la inklinojn de diversaj naturoj, kiujn ĉiu ajn morala influo atingi ne povas. Ili ne montros sin nefidelaĵ al tiuj principoj, atribuante tiujn inklinojn al atavismo aŭ degeneriĝo. Ke ĉe tiuj ĉi inklinoj, kiel ĉe morala frenezeco, ekzistas kaŭzoj, kies sulko troviĝas en la anatomia aŭ fiziologia konstitucio de la subjekto, tion ĉi mi firme kredas, eĉ pro miaj spiritualistaj konvinkoj kaj mi deziras, ke iun tagon estu

determinita la plennombra kaj preciza nomaro de tiuj stigmatoj.“

Do diversaj inklinoj, diversaj faktoroj ĉirkaŭantaj, kies precizan rolon aŭ etendon nia defekta juĝo neniam povas fiksi, malgrandigas ĝis certa grado la respondecon de la krimulo. Mi citas interalie: heredon, sifilison hereditan, malbonan edukadon, ekzemplon, maldiligentecon de la gepatroj, mizeron, prostitucion ktp. ktp.; medio, en kiu oni vivas, sezonoj, temperaturo, povas influi grandparte la krimulojn. Jen la cirkonstancoj, malgrandigantaj la kulpon.

Sekve apliki maksimumon de puno oni ne povas. Tiu maksimumo estas mortpuno.

Ŝajnas, ke la Dia ordono: „Non occides“ ĉi tie estas respektinda. Ni ne havas la rajton neniigi, mortigi nek monstron fizikan nek monstron moralan.

D-ro Broeckaert

17 rue des Images, Antwerpen.

27.

(Originalo franca).

Mi havas honoron sendi al Vi miajn respondojn je Via demando.

1) Ne.

2) Asistinte neniam ĉe la nekropsio de ekzekutita krimulo, mi ne povas respondi tiun ĉi demandon.

4) Ne, ĉar per sia ĉeesto la kuracisto ŝajnas kunlabori en la ekzekuto; tamen la ĉeesto de la homo, kiel kuracisto, plenumadanta profesion humanan, en la medio de ekzekutisto estas eble konsolo por la kondamnito? La kuracisto povus konstati la morton, ne assistinte ĉe la ekzekuto. Ŝajnas al mi utile, ke la kuracisto konstatu la morton, por ke la malfeliĉuloj ne estu enterigataj vivantaj aŭ ne suferu pli longe.

5) Jes, pri la unua parto de tiu ĉi 5-a demando kaj kun supraj klarigoj pri la dua parto de la demando, koncernanta la ĉeeston de la kuracisto.

6) Mi opinias ĝenerale bona, ke la kongreso medicina interesiĝu pri tiu ĉi demando, ĉar la kuracisto havas ĉiam humanan influon.

Mi permesas al mi atentigi Vin pri la artikolo en „Journal“ (en Paris) n-ro de la 1-a septembro 1909 sub la titolo „Restitution“. Ĝi disvolvas kun multe da talento demandon interesan, kiu estas en konekso kun mortpuno, nome: ĉu la kuracisto devas doni siajn flegojn al la kondamnito al morto, kiu atencis al sia vivo?

D-ro Guillaume Wets-Hecq,

Namur, rue Blondeau 11 bis

28.

(Originalo franca).

Respondo je la 1-a demando.

Ĉu oni estas por aŭ kontraŭ mortpuno, tio ĉi havas tre malmulte da praktika graveco, ĉar neniam plu oni faros la paŝon malantaŭen, por reenkonduki mortpunon en Belgujo. La utileco de mortpuno estas refutebla. Ĝi ekzistas en Francujo kaj malgraŭ tio laŭ la lasttempaj statistikoj la krimmortigoj kaj mortigoj tie plimultiĝas.

Pri la respondebleco, ĝi estas demando, kiun neniu povas solvi. Mi kredas firme je la respondebleco morala, sed la respondebleco juridika al ni elglitas, ĉar neniu estas kapabla esplori la fundon de la animo de aliulo.

Oni devas sin defendi kontraŭ krimuloj, kiel oni sin defendas kontraŭ ĉiuj malutiloj, kiuj povas minaci al nia vivo individua aŭ konfuzi la ĝeneralan ekonomion aŭ socialan ordon. Oni ne diskutas pri respondebleco, kiam oni instalas fulmŝirmilon kontraŭ fulmofajro aŭ ĉirkaŭbarilon kontraŭ kokidoj, kiuj ĵus ruinigis la legomĝardenon. Oni agas kaj tio ĉi sufiĉas. Ni devas same agi, kiam nia sendangereco aŭ nia persona havaĝo estas minacata de la homo kaj por la afero mem estas egale, ĉu tiu ĉi homo estas freneza aŭ mente sana. Ĉiu malutila tendenco, de kie ajn ĝi venas, devas esti eliminata; tia estas la rajto aŭ pli ĝuste devo de la socio, rajto aŭ devo, ne bazita sur respondebleco kaj imputebleco pli aŭ malpli granda ĉe tiu, kiu perturbas la ordon, sed sur la bezono mem, kiun havas ĉiu individuo kaj la tuta socio sekvi trankvile siajn destinojn sub protekto kaj ŝirmo de enlandaj leĝoj. De tiu ĉi teoria vidpunkto, se niaj moroj ne ribelus kontraŭ ĝi, mortpuno estus pravigita por certaj recidivistoj, speciale dangeŝraj.

Respondo je la 2-a demando.

Ne ekzistas lezioj cerbaj, karakterizaj por krimuloj; ili ne ekzistas ankaŭ por frenezuloj. Kvankam mi ne povas citi precize la kazojn, tamen estas certe, ke oni jam trovis leziojn, se ne anomaliojn gravajn, en la cerbo de krimuloj ekzekutitaj. La kranio de unu krimulo, ekzekutita en Belgujo, kiun mi vidis persone, montris evidentajn signojn de denaska degeneriĝo.

Respondo je la 3-a demando.

Mi havas nenion plu aldoni al tio, kion mi supre diris, eble nur tion, ke oni povas esplori la oportunecon de la postulo, esprimita de eminentaj personoj, nome, ĉu ne estus utile kasti certajn krimulojn, por es-

tingi la bestajn pasiojn aŭ por malebligi malbonan transdonadon heredan.

D-ro Meeus,

Direktoro de la kolonio por frenezuloj en Gheel (Belgujo).

29.

(Originalo franca).

Mi havas honoron sendi al Vi mian respondon je la enketo internacia, kiun Vi malfermis al la kuracistoj pri mortpuno.

La plej granda progreso de diversaj sciencoj, ekzemple de fiziko, ĥemio, astronomio, estis realigita en la tago, kiam rimarkindaj homoj ilin liberigis de la tuta influo de metafiziko kaj decidis ilin bazi ekskluzive sur la faktoj pozitivaj, t. e. sur observado, eksperimentado kaj de ili deduktita rezonado.

Do, mi pensas, ke venis la momento por liberigi laŭ vico la sciencojn pri homo de ĉiuj elpensoj metafizikaj kaj psikologiaj, kiuj, havante nenian pozitivan fundamenton, povis nur kunhelpi por doni pri la naturo homa ideon radikale malveran kaj por reprodukti pri tiu ĉi temo la grandajn erarojn, kiujn oni starigis en aliaj sciencoj dum la malĝojigaj tempoj de la regado de metafiziko.

Sekve, antaŭ ol serĉi la mezuron, en kiu la prirespondebleco povas esti determinita, estas konvene prezenti la demandon principan: ĉu ekzistas prirespondebleco? ĉu ĝi ne estas unu el tiuj komprenoj psikologiaj, kiujn oni akceptis sen pripensado, kiel tiom da aliaj, kiuj apartenas al nia intelekta hereditaĵo kaj kiujn la scienco renversas, kiam ĝi ilin renkontas sur sia vojo.*)

Ni ne forgesu, ke la tasko de la scienco estas malkovri la leĝojn, kiuj regas la fenomenojn kaj sekve ke studi science la homon estas, apriorie, serĉi ekkoni la leĝojn, kiuj lin potencas kaj en konsekvenco serĉi determinismon en tiu ĉi afero. Libereco estas nekonata entute en tio, kio estas objekto de la scienco. Do, parolante science, estas nelogike kaj kontraŭdire starigi la demandon pri respondebleco. Sur kiu argumento de pozitiva speco oni povas sin bazi, por certigi la respondeblecon de la cerbo, organo de la penso kaj de la agoj, kiuj el ĝi sekvas, dum oni ekzemple al la hepato kal al la renoj atribuas funkciojn, precize determinitajn.

*) Tiun ĉi ideon mi disvolvis pli detale en la verkaĵoj sekvantaj:

Essai sur la physiologie de l'esprit. Nouvelle iconographie de la Salpêtrière n-ro 2. 1909.

Instinct, habitude, automatism et reflex. Ibidem n-ro 5. 1909.

La responsabilité humaine et la repression pénale. Revue de Droit pénal et de criminologie. Octobre, Novembre, Decembre 1908.

Por solvi en maniero pozitiva la demandon, ĉu mortpuno devas esti aplikata al la krimuloj, oni devas sin turni nek al la malnovaj filozofioj, ĉar la scienco povas progresi nur liberigante sin de ili, nek al la medicino, kiu, kiom ĝi estas scienco, ne havas taskon sin priokupi pri la kompreno pure spekulativaj, kiel la kompreno de respondebleco, sed al la sociologio. Por determini la naturon kaj amplekson de la puno, aplikota al la krimuloj, oni devas konsideri sole la gradon de ilia malutilado, sed ne la gradon de respondebleco, ĉar la malutilo, de ili kaŭzita, restas la sama, ĉu ili estus aŭ ne estus respondeblaj laŭ la malnovaj ideoj. Do, egale kiel oni konsentas por konfesi utilecon de la higieno individuala, egale oni ne povas ne konsenti, ke iu higieno sociala estas tute same nepre bezonata. La malbonfarantoj povas esti konsiderataj kiel mikroboj patogenaj de la korpo sociala. Ili kaŭzas al ĝi malutilon, analogian al la malutilo, okazigata de la agantoj infektaj. La socio havas same intereson persekuti kaj detrui ilin, por eviti kaj la krimon kaj la kontagion de la krimo. Ilia malutilado evidenta estas sufiĉanta motivo de ilia de-

truado. La demando estas nek pri venĝado nek pri punado, sed simple pri la aranĝo de eliminado, de antaŭgardo, de higieno sociala. En sociologio, kiel en ĉiu alia scienco pozitiva, oni devas akcepti kiel gvidanton la prudenton, ne la sentimentojn.

Ne ekzistas konata interrilato inter krimuleco kaj lezioj cerbaj, determinitaj koncerne ilian naturon kaj ilian lokalizon. Do se oni ĉe nekropsio de krimuloj malkovras leziojn cerbajn, oni ne estas prava konsideri ilin kiel kaŭzo de la krimo, ĉar oni povis trovi similajn leziojn ĉe la homoj, kiuj ne estis krimuloj.

Mi do opinias, ke demando interesanta, prezentota al la kuracistaro, ne estas la demando pri la determino de la respondebleco, sed la demando pri la ekzisto mem de la respondebleco. La kuracistoj volu eldiri, ĉu la kompreno de respondebleco devenas el la studo de fiziologio, de biologio, aŭ de ĉiuj aliaj branĉoj de la sciencoj medicinaj, kies tuto enhavas ĉiujn konojn pozitivajn, certajn, kiujn ni akiris pri la naturo homa.

D-ro L. Lefevre
rue de Comines 22, Bruxelles

Referatoj.

Interna medicino.

Herz kaj Willheim. **La reago laŭ Cammidge ĉe sanuloj kaj malsanuloj.** (*Wiener kl. Wochenschr.* 1910 n-ro 24) La esploroj estis faritaj por klarigi, ĉu la dependeco de la reago laŭ C. de alimentaj influoj prezentigas nur ĉe pankreasafekcioj aŭ egale ĉe aliaj malsanoj, aŭ ĉu la reago ne estas fiziologia. Okazon al la studado donis kazo de pankreascisto kun rupturo en la stomakon. Krom tio la aŭtoroj esploris aliajn malsanulojn, kiel ankaŭ sanulojn. Konsiderante la gravecon de hepato rilate al la materiointerŝanĝo de karbonhidratoj, oni esploris ankaŭ hepatmalsanulojn. La aŭtoroj resumas:

Ĉiuj esploritaj personoj kun sana hepato montris post manĝigo de 100 gm. da dekstrozo aŭ levulozo riĉetan pozitivan reagon laŭ C., antaŭe ne ekzistantan.

Kvin kazoj de hepatmalsanoj donis malgraŭ konsumo de 100 gm. da levulozo negativan reagon. Unu el ili ankaŭ post konsumo de 100 gm. da dekstrozo ne donis reagon laŭ C.

Unu precize observita kazo de pankreascisto montris en tagoj de ĝenerala malbonfarto la reagon eĉ dum limigado de karbonhidratkonsumo.

La origina substanco de la reago, kiu estas disigebla per feĉenzimo, ŝajne estas kunmetita sukero aŭ korpo, proksime staranta al kunmetitaj sukeroj. *D-r Sós*

Herz (Wien). **Pri bradikardio, hipotonio kaj hipoton ka bradikardio.** (*Wiener klin. Wochenschr.* 1910 n-ro 21.)

Statistikaj datoj pri mil kazoj de kormalsanuloj, kiuj estis plejparte ambulatorie observitaj. La aŭtoro resumas la rezultaton de siaj esploroj jene:

1. Ĉe korsuferoj argumentas malalta sangpremo, se korinsufiĉenco estas ekskluzita, por pure funkcia korafekcio.

2. Ekstrasistolaj ĉe malalta sangpremo estas konstateblaj preskaŭ nur ĉe korneŭrozoj.

3. Nearteria sistola bruo kredeble ne devenas el kompensata mitralinsufiĉenco, se la sangpremo estas malalta.

4. Frenokardio pli ofte okazas ĉe virina sekso, la korneŭrozoj, karakterizitaj per hipotonio aŭ bradikardio, ĉe vira sekso.

5. La dominantaj simptomoj ĉe la nervoza hipotonio estas doloraj sensacioj en la regiono de la koro, ĉe la nervoza bradikardio korbatado kaj ĉe la hipotonika bradikardio ĝenerala korpomalforto.

6. Ĉe la bradikardio hipotonika ekzistas efektive „nervoza“ kormalforto, eventuale kun albuminurio kaj edemoj.

D-ro Sós.

Thomas. Kaŭzo de riporompo tiel malofta, kiel malagraba por kuracisto. (*Marseille-Médical 1910 n-ro 13*).

La aŭtoro, aŭskultante 66-jaran virinon, sentis subite sub sia orelo krakadon kaj enŝoviĝon, dum la maljunulino ekkriis: „lo krakis“. Morto per bronĥo-pneŭmonio. Nekropsio: rompo de la tria maldekstra ripo. Prove oni rompis la dekstran trian ripon per premo de 2,5 kgm., dum la saman ripon de 70-jara viro ne rompis pezilo de 20 kgm.

Hirurgio.

Brüning (Giessen). Kuracado de tuberkulozaj ekmalsaniĝoj per tripsino. (*Deut. med. Wochenschr. 1910, n-ro 35*). Oni injektas 1% akvan solvaĵon de tripsino aŭ leŭkofermentinon (Merck). La aŭtoro akiris la jenajn rezultatojn: La injektoj de tripsino liveras bonajn efikojn ĉe kuracado de tuberkulozaj higromoj kaj malgrandaj frigidaj abscesoj; eĉ malgrandan tuberkulozon de la ostoj oni povas per ili sanigi. Ĉe diversaj hipostatikaj abscesoj tripsino tute ne superas la jodoformglicerinan emulsion. La artika tuberkulozo kun pli grandaj tuberkularoj en la ostoj aŭ puraj fungoj ne taŭgas por fermenta kuracado. Tiel same ĝi ne taŭgas por kazeiĝintaj aŭ ankoraŭ malmolaj limfomoj.

D-ro Fels.

J. Tornai (Budapeŝt). Pri influo de la Momburg'a kompresio sur koro kaj cirkulado. (*Deut. med. Wochenschr. 1910, n-ro 36*). Bazante sin sur propraj spertoj, la aŭtoro konsilas grandan singardemon ĉe apliko de la Momburg'a kompresio; neniam antaŭ ĝia uzado oni devas preterlasi la ekzamenon de la funkcio de la cirkulado laŭ Katzensteina aŭ alia elprovita metodo. Ĉe kormalsanuloj, ĉe angiosklerozuloj, same ĉe Basedovaj malsanuloj, nefrituloj kaj pletoruloj li nepre malkonsilas la Momburg'an ĉirkaŭkompresion, ĉar povas okazi, ke tia malsanulo pro tro granda kompresio mortas ankoraŭ sur operacia tablo. Tiam prezentus vere nur tre malfortan konsolon, ke la mortinto dum la operacio ne perdis eĉ unu guton da sargo.

D-ro Fels.

Ehrlich (Wien). Pri eliminado de la muskolaro, kiel varmoŝanĝo, dum la Momburg'a sensangigo. (*Wiener klin. Wochenschr. 1910 n-ro 14*). La aŭtoro sciigas pri la kazo, en kiu 15 minutojn post operacio sur la femuro sub Momburg'a sensangigo fariĝis signifa malaltiĝo de la temperaturo. E. konsideras tiun simpton kiel rezulton de kunpremo de la trunko kaj sensangigo de la malsupra duono de la korpo. Kontrolspertoj sur bestoj liveris jenajn rezultatojn. Eliminado de la malsupra duono de la korpo el la cirkulado liveras jam post mallonga tempo (30 min.) malaltiĝon de la temperaturo, post pli longa daŭro (70 min.) altgradan perdon de varmo, kiu nur post kelkaj horoj kompensiĝas, aŭ povas eĉ kaŭzi, ĉe tre sentemaj bestoj, morton. Ĉe anemiaj bestoj ŝajnas la konsekvencoj de la malhelpo de varmoproduktado postefiki pli longe, ol ĉe la normalaj. Estas rekomendinde uzi la Momburgan metodon nur laŭ severaj indikoj kun speciala singardo ĉe anemiaj individuoj.

D-ro Sós.

Pediatrio.

Hamburger kaj Schey. Pri malgrandiĝo de specifa vakcino-akceptemo dum morbiloj. (*Wiener klin. Wochenschrift 1910, n-ro 18*). Dum studado de specifa akceptemo de vakcinitaj infanoj kontraŭ la vakcino-limfo, uzata en la praktiko, trovis la aŭtoroj, ke la akceptemo estas ĉe morbiloj grave malgrandigita. La influado de interkurantaj morbiloj sur la vakcino-proceso estas jam konata (Heübner). La observadoj de la aŭtoroj liveras vidpunktojn, kiuj permesas starigi hipotezon pri reciproka influado de la du infektaj malsanoj en la sama organismo kaj provizore nur teorie interesa problemo preparas la vojon por pluaj ekzaktaj klinikaj kaj eksperimentaj studadoj.

D-ro Sós.

Escherich (Wien). Pri indikoj kaj sukcesoj de tuberkulinterapio ĉe infana tuberkulozo. (*Wiener klin. Wochenschrift 1910 n-ro 20*).

1. Tuberkulino, kun pli malpli da korposubstancoj miksitaj, estas specifa toksino de virusoj, t.e. izopatia rimedo, kiu nur pere povas influi la trakuron de la malsano per okazigo de reakciaj procesoj en la organismo.

2. Specifa efiko de tuberkulino realiĝas nur en la organismo „alergiigita“ per antaŭirinta infekto. Sur la loko de la aplikado, kiel ankaŭ en la regiono de tuberkulozaj infiltraĵoj, aperas inflamo, kiel konsekvenco de kuniĝo de tuberkulino kun la anafilaksa reaktkorpo kaj estas akompanata ĉe pli

grandaj kvantoj da tuberkulino per febraj ĝeneralaj simptomoj. La aplikado de plej etaj dozoj de tuberkulino konstateble pliigas la reagkorpon, dum grandaj dozoj ĝin malpliigas aŭ tute forigas, kiel pruvas tion la negativa surhaŭta provo. Samtempe pliigas la antikorpoj, ligantaj tuberkulinon, kiel ankaŭ imuneco de korpoĉeloj kontraŭ tuberkulozotoksino.

3. Terapie estas tuberkulino diverse uzebla. Oni ne uzu grandajn dozojn, kiuj elvokas altgradajn febrajn reagojn. Male, per aplikado de komence etaj, poste malrapide kreskantaj dozoj, evitante ĝeneralajn reagojn, oni povas inciti plialtiĝon de la loka inflamo kaj la akceladon de imunizanta proceso, kiu favore influas la trakuron de la malsano (imunizanta metodo).

Dua metodo de tuberkulinterapio estas injektado de plej etaj kvantoj dum pli longa tempo sen notinda ilia plaltiĝo, plej bone en etapoj, ekscitante tiel al pli altgrada funkciado la reagojn, kiuj estas destinitaj kontraŭbatali la infekton same, kiel tio okazas ĉe la spontanea resaniĝo (anafilaksiganta metodo).

4. La imunizanta metodo bone prosperas ĉe pulmotuberkulozo de plenkreskuloj, kiel ankaŭ en progresintaj kazoj en la pli malfrua infana aĝo. Male estas la anafilaksiganta metodo konvena ĉe multnombraj kazoj de ĥronikaj kaj latentaj tuberkulozoj en komenca stadio, aŭ en la kazoj, kiuj estas nur klinike konstateblaj laŭ toksikaj ĝeneralaj simptomoj kaj laŭ pozitiva reago de la surhaŭta provo — kazoj, en kiuj la organismo nur per ekscitanta efiko de etaj tuberkulindozoj estu stimulata al energia reago.

5. Proksimiĝante al ofta spontanea resaniĝo en la pli malfrua infanaĝo kaj ekskluzante tute malutilojn por la debila organismo, estas la lasta metodo plej konvena por la infana aĝo. Ĝi efikas ne nur sanigante, sed ankaŭ profilakse kontraŭ poste prezentigontaj recidivoj.

6. Kondiĉo por prosperado de la terapio estas malesto de gravaj anatomiaj ŝanĝoj kaj relative bona fortostato, ĉar ĝi devas antaŭ ĉio efiki stimule al la reagaj procesoj en la organismo. Estas tial dum tiu ĉi kuracado uzendaj, same kiel dum ĉiu ajn kuracado de tuberkulozo, la metodoj jam aprobitaj: kuŝad — aero — kaj lumkuracoj.

Aŭtoresumo.

Malsanoj haŭtaj kaj veneraj.

F. Malinowski. Nuna stato de la kuracado de sifiliso per la preparado de Ehrlich „606“ kaj ĝisnunaj rezultatoj de pro-

praj spertoj. (*Przegląd chorób skórnych i wenerycznych 1910 n-ro 8*). La aŭtoro ne ankoraŭ povas dedukti konkludojn pri kompleta elkuraco de sifiliso t. e. pri ĝenerala seninfektigo de la organismo, tamen konsideras la ideon kiel bonan kaj bazitan sur racionalaj sciencaj donitaĵoj kaj antaŭdiras, ke ĝi pli aŭ malpli frue tute certe trafos sian celon.

Jam nun la aŭtoro decide asertas, ke „606“ efikas specife sur la sifilisaj simptomoj, precipe ĝia efikeco estas frapanta ĉe malfacilaj kaj obstinaj destruktivaj formoj terciariaj.

Malfacile estas decidi jam nun, ĉu „606“ eliminis tute la ĝisnunajn kuracadojn per jodo kaj hidrargo. En esceptaj kazoj spiroĥetoj rezistas al la agado de dioksidiamidoarsenobenzolo. Eble en tiuj ĉi kazoj estas necese malfortigi la mikrobojn antaŭe per la ĝisnunaj rimedoj kaj poste denove injekti „606“ aŭ apliki kuracon kombinitan per la malnovaj kaj la nova rimedo.

Medicino eksperimenta.

Lancereaux (Parizo). Etiologio kaj profilakso de la cirozo granulara de hepato (ankaŭ nomata cirozo atrofia, cirozo alkoholdevena, de Laënnec). *Akad. de med. 5 jul. 1910*.

La aŭtoro eksperimente elmontris, ke la alkoholaj trinkaĵoj naskas ne la atrofian cirozon, sed la steatozon de la hepataj ĉeloj kun pligrandiĝo de dikeco de la hepato, sed ke la atrofia cirozo estas kaŭzita nur de trouzo de vino.

Poste li serĉis, kio en la vino produktas la malsanon.

Ŝajnas, ke la substanco koloranta ne estas suspektinda, ĉar la vino blanka estas pli danĝera, ol la ruĝa.

Trideko da kunikloj estis uzitaj por la eksperimentoj: al ilia nutraĵo estis miksitaj por unuj sulfato aŭ bisulfato de kalio, por aliaj fosfato, tartarato, acetato, aŭ eĉ nitrato de la sama bazo.

Post 5 aŭ 6 monatoj la hepatoj de la unuagrupaj bestoj prezentis leziojn, similajn al la cirozo vinodevena; nenio simila estis renkontita ĉe la aliaj bestoj.

El tio la aŭtoro konkludas, ke nur la ago de la sulfatoj de kalio estas kaŭzo de la hepata cirozo, ligita kun la trouzo de vino kaj li montras, ke tiu ĉi cirozo estas malofta en la regionoj (Lorraine, Touraine, Bourgogne, Suda Francujo), kie la vino estas nek sulfurata, nek gipsata; kontraŭe, ĝi estas ofta en la regionoj, kie oni trinkas vinojn aŭ bierojn gipsitajn, sulfuritajn aŭ sulfititajn. Unufoje, ĉe podetala vendisto, oni trovis

ĝis 9 gramojn da sulfata kalio en unu litro da vino.

L. finas sian komunikajon jene:

1) La vino kaj ankaŭ la biero estas la ĉefaj kaŭzoj de la afekcio tiel nomata cirozo atrofia, cirozo granulara de hepato.

2) Tiuj ĉi trinkaĵoj estas malbonfarantaj malpli per si mem, ol per la aĵoj, uzataj por ilia konservado.

3) La mortalitato, rezultanta el la daŭrigata trouzo de tiuj ĉi trinkaĵoj, nome en la landoj de importado, estas grava kaj, konsekvence, seriozaj rimedoj antaŭzorgaj estas necesaj. Inter tiuj ĉi rimedoj la malpermeso de la gipsado kaj de la sulfitado, kaj ilia anstataŭigo per ne malutilantaj procedoj de konservado devas okupi la unuan vicon.

D-ro L. J.

Medicino sociala.

S. A. Novoselski. **Mortalitato de kuracistoj en Rusujo.** (*El raportoj, legitaj en XI-a Pirogova kongreso de rusaj kuracistoj, okazinta en Peterburgo 20—25 aprilo. Traduko de resumo el „Praktič. Medicina“*). La koeficiento de mortalitato en Rusujo por viroj en la aĝo de 20—39 jaroj estas 8,25 pro mille, sed por kuracistoj 8,74; en la aĝo 40—59 jaroj por vira loĝantaro 18,27, por kuracistoj 21,11 kaj en la aĝo de pli

ol 60 jaroj por vira loĝantaro 61,5, por kuracistoj 95,67. Tiel estas evidente, ke la mortalitato de kuracistoj en Rusujo estas pli alta, ol la mortalitato de samaĝa rusa vira loĝantaro kaj ĉe kuracistoj la ordinara plialtiĝo de la mortalitato kun la aĝo montriĝas kun multe pli granda intenseco, kio plej akre estas vidata en pli alta aĝo, komence de 60 jaroj, dum en Eŭropo la mortalitato de kuracistoj estis pli malalta, ol meza mortalitato de la samaĝa vira loĝantaro kaj multe pli alta ol la mortalitato de aliaj mentalaj profesioj. Laŭ la intenseco de apartaj mortkaŭzoj ĉe eŭropaj kuracistoj la unuan lokon okupas nervaj kaj psiĥaj malsanoj, memmortigoj, hepatmalsanoj kaj diabeto. En okcidenta Eŭropo estas malalta mortalito en kuracistaro pro pulmomalsanoj kaj pro tuberkulozo. En la rusa kuracistaro laŭ ofteco de apartaj mortkaŭzoj la unuan lokon okupas la tifo ekzantema, nervaj kaj psiĥaj malsanoj, memmortigoj; la ofteco de memmortigoj en la rusa kuracistaro estas ankoraŭ pli alta, ol en la kuracistaro de okcidenta Eŭropo. La alta mortalitato de rusaj kuracistoj dependas de kaŭzoj profesiaj, de komunaj nefavoraj vivkondiĉoj de la rusa loĝantaro enkomune kaj de specialaj nefavoraj vivkondiĉoj kaj agadkondiĉoj de la rusa inteligentularo, kies parto estas la kuracistaro.

G. Krajz.

KRONIKO.

Pasis jam la someraj ferioj kaj nova jaro universitata komenciĝas. Ankaŭ por praktikaj kuracistoj en pli grandaj urboj ĝi estas nova jaro de agado kaj laborado post pli longa libertempa ripozo.

La kolegoj samideanoj volu nun revigli sian prapagandan fervoron, varbi novajn amikojn al la lingvo Zamenhofs inter ĉiunacia kuracistaro, akiri pluajn abonantojn kaj kunlaborantojn por nia esperanta revuo.

Konforme kun la kondiĉoj de la kuracista vivo nia eldonado konsideras la trian eldonan jaron jam finita. Aperos ankoraŭ 2 lastaj numeroj de ĉi tiu jarkolekto de „Voĉo de Kuracistoj“, sed ni komprenas, ke estus jam tre malfacile instigi la nove varbitajn kolegojn, ke ili ekabonu la organon por la jaro 1910 kaj ricevu por la abonpago nur 2 novajn numerojn kaj 10 numerojn de la pasintaj monatoj.

Tial ni jam nun malfermas abonon por la jaro 1911 kaj aranĝas konvenajn plifaciligojn, por unuflanke instigi la novajn partianojn de esperanto al la abonado kaj duaflanke liveri al la malnovaj amikoj senpagajn propagandilojn.

Nome ĉiu nova abonanto, kiu ĝis la 1-a de decembro alsendos la abonprezon por 1911 (4.80 kron. = 2 Sm.), ricevos krom la abonita jarkolekto 1911 ankaŭ senpage kaj afrankite la tutan jarkolekton 1910.

Tiu sama premio senpaga estas al la dispono de la ĝisnunaj abonantoj, kiuj povos uzi la duan jarkolekton 1910 kiel propagandilon, donante la ekzemplerojn de 1910 al la varbataj kolegoj.

La abonantoj, kiuj nur en la jaro 1910 ekabonis la revuon, povas ankaŭ ricevi kiel senpagan premion la jarkolekton 1909 anstataŭ la jarkolekto 1910 kaj kiu volus havi

ambaŭ kolektojn, rajtas ilin akiri por la kosto de elsendo, nome 1 Sm. = 2.40 kron.

Tiu ĉi plifaciligado daŭros tamen nur ĝis kiam sufiĉos la provizo de la jarkolektoj kaj ĉiuokaze ĝi ĉesos la 1-an de decembro 1910.

La abonprezon por 1911 ni iomete plialtigis, ĉar pro nesufiĉeco de pagataj anoncoj kaj nesufiĉe multnombra abonantaro la elspezoj de la eldonado ne povis esti kovritaj ĉe la prezo 3.60 kron. Multaj kolegoj, konantaj la malfacilaĵojn financajn de la redakcio, jam de longe proponis plialtigon de la abonprezo, eĉ ĝis la duoblo de la nuna. Tamen ni supozas kaj esperas, ke sufiĉos la plialtigo nur je 0.50 Sm. = 1.20 kron., se nur la nombro de abonantoj restos la sama aŭ pligrandiĝos.

Kelkaj kolegoj esprimis la deziron, ke ni starigu „naciajn redaktorojn“, kiuj direktus kaj plifortigadus la kunlaboradon en ĉiu nacia grupo kuracista. Teorie tia arango ŝajnas konvena. Sed praktike ni spertis, ke de la tempo, kiam la Varsovia grupo de kuraĵistoj esperantistoj estis organizinta „referatan komision“, dum pli ol unu jaro neniu referato de ĝi alvenis. La referata komisiono dormis kaj ankaŭ apartaj kolegoj, kiuj antaŭe memstare sendadis artikolojn, ĉesis tute kunlabori, atendante, ke jam la referata komisiono forte laboras.

Tamen ni ne kontraŭstaras principe al la starigado de „naciaj redaktoroj“ kaj se iu grupo nacia de kunlaborantoj volus elekti nacian redaktoron, ni lin kore de antaŭe salutas kaj invitas al kuna laboro. Laŭ nia opinio nek ni, nek iu alia estas kompetenta nomini „naciajn redaktorojn“, sed nur la kolegoj, kiuj mem estas kunlaborantoj, povas en ĉiu nacio interkompreniĝi kaj el inter si elekti la nacian redaktoron, donante al li precize difinitan instrukcion.

Dume, por ligi pli intimajn interrilatojn kun niaj kunlaborantoj, ni publikigos en la jaro 1911 ilian nomaron sub la titolo de la ĵurnalo kaj konsideros ĉiujn kunlaborantojn kiel egalrajtajn konsilantojn en la aferoj de nia eldonado kaj la voĉo de ilia plimulto estos por ni direktivo. De tempo al tempo ni dissendados al tiu ĉi konsilantaro cirkulerojn, petante ĝian konsilon.

Kiel kunlaborantojn ni komence publikigos kaj konsideros ĉiujn kolegojn, kiuj dum la lasta jaro alportis iun ajn helpon en la redaktado, do kiuj alsendis iun artikolon aŭ referaton. Krom tio ni akceptos kun plezuro kaj ĝojo en la kunlaborantaron ĉiun kolegon, kiu alprenos devon al-

menaŭ unufoje dum ĉiuj du monatoj skribi ion taŭgan por nia ĵurnalo. Sub tiu ĉi kondiĉo ĉiu abonanto por 1911 povas kune kun sia abonmendo avizi sian aliĝon al la kunlaborantaro.

Cetere ekster tiu ĉi konstanta kunlaborantaro ĉiu ajn verkaĵo, sendita al ni, estos bonveninta kaj danke akceptata.

Tentis nin la ideo, ke ni organizu ĉiujare kunvenon ĝeneralan de la abonantoj dum la kongreso esperantista, por kune priparoli pluan disvolvon de la revuo. Sed tiaj kongresoj ne estas efektivegeblaj en serioza maniero kaj se kunvenus dek aŭ dekelko da abonantoj, ili ja ne pretendus la aŭtoritaton, al kiu mil abonantoj devus sin klini. Tial ŝajnas al ni pli bona la maniero de „plebiscito“, t. e. voĉdonado skriba pri konkretaj demandoj, koncernantaj la eldonadon. Kiel la unuan enketon tiaspecan ni starigas la demandon, ĉu la legantoj deziras, ke en nia revueto estu presataj felietonoj, kiel en la jaro 1909? Ĉiu abonanto por la jaro 1911 skribu sian opinion en tiu ĉi rilato kaj la redakcio direktiĝos laŭ la plimulto de voĉoj.

Enkomune la redakcio akceptos danke ĉiun konsilon kaj primeditos ĉiun proponon.

Al niaj kunlaborantoj ankoraŭ unu peto. Bonvolu skribi tre legeble, plej bone per skribmaŝino kaj ĉiam nur sur unu flanko de folio. Estas por ni granda malhelpo, se ni estas devigataj transskribi tutajn artikolojn. Oni konsideru, ke la kompostistoj ne estas esperantistoj kaj se ili ne povas tute precize ekkoni ĉiun literon, ili faras multege da preseraroj, kiujn korekti estas laciga laboro.

Kaj nun, karaj amikoj de la lingvo internacia, interkomprenint: nin pri plej proksima jara agado, ni kun fido en la estonton de la verda stelo alpaŝu al la laboro. En la jaro venonta la kongreso esperantista en Antverpen' jam antaŭanoncas sin kiel granda elmonro de la esperantista movado kaj ni ne dubas, ke tiu ĉi kongreso montros sin grandioza, superante ĉiujn antaŭajn kaj proksimigante nin al la venko. Ni, kuracistoj esperantistoj, kiuj nur tre malmultnombro partoprenis ĝis nun en internaciaj kongresoj esperantistaj, donu al ni rendevuon en Antverpen', por nin persone reciproke ekkoni kaj instigi reciproke al solidara, sistema penado.

Kaj jen la dua enketo plebiscita, kiun ni malfermas, starigante al ĉiuj abonantoj por la jaro 1911 la demandon: ĉu Vi venos al la kongreso esperantista en Antver-

peno? Mi mem, la skribanta tiun ĉi inviton, respondas, ke mi tutkore deziras alveni kaj frate premi la manon al ĉiuj amikoj, kunlaborantoj, legantoj de „Voĉo de Kuracistoj“. Se mi ricevos multajn jesojn de la demando, mi reparolos pri tiu ĉi afero, por ke nia kunveturo estu ne nur plezuriga, sed ankaŭ multe fruktoporta. Ĉar tamen bona preparo de la kunveno postulas multan tempon, oni decidu sin sen prokrastado, por ke mi povu anonci en la sekvonta numero: ni estas jam kvindek, cent, aŭ ducent volontuloj.

Por la kolegoj el orienta Eŭropo la vojo al Antverpeno povas iri tra Prago kaj Dresdeno. En Prago verŝajne estos eble partopreni dumvoje en la II tutaŭstria kongreso esperantista kaj konatiĝi kun tieaj simpatiaj probatalantoj esperantaj. En Dresdeno logas nin internacia ekspozicio de higieno.

La kolegoj el aliaj partoj de Eŭropo atentigu pri la urboj, en kiuj estos dezirinde halti por unu aŭ du tagoj.

Kaj ni ĉiuj ĝoje nin alvoku reciproke: ĝis revido en Antverpeno!

D-ro Mikotajski.

La kunligo de „Voĉo de Kuracistoj“ kun T. E. K. A. havis gravajn maloportunecojn, kiujn ni klopodis forigi per kelkaj proponoj al la Estraro de T. E. K. A., publikigitaj en la lasta numero. Sed la Estraro de T. E. K. A. rifuzis tiujn ĉi proponojn kaj plue avizis nin, ke ĝi ne prenos plu sur sin devigan abonon de „V. d. K.“ por la anoj de T. E. K. A. Fine oni decidis, ke T. E. K. A. kaj „V. d. K.“ devas de la fino de la jaro 1910 esti sendependaj unu de alia.

Do „V. d. K.“ ĉesas esti organo de T. E. K. A.

Malgraŭ tio ĉi nia revuo apogos amike kaj samideane la agadon de T. E. K. A., ne rezignante tamen de bonvola kritiko, kiu ofte pli valoras, ol blinda admirado.

„Prager Medizinische Wochenschrift“ (n-ro 35) komencis tradukon de nia enketo

pri mortpuno. La tradukon germanan faris nia simpatia kaj sindona kunlaboranto d-ro Adolf Bischitzky el Prag'. Ni ne dubas, ke tiu ĉi praktika elmontro de la utileco de esperanto en medicinaj internaciaj rilatoj varbos novajn amikojn por nia lingvo inter germanaj kolegoj.

La redakcio ricevis:

Sherlock Holmes en servo de la hispana trono. No 5 de la Biblioteko de Ĉasopis českých esperantistů. Prezo 75 hel.

Turnov. I. volumo de sistemaj monografioj pri urboj, urbetoj kaj memorindaj lokoj en landoj de la bohema krono. Kun 2 mapoj, 16 bildoj. Verkis dr. Jos. Bělohřav.

La Evangelio laŭ Sankta Johano. Tradukita el la originalo greka de prof. Wren J. Gristead, d-ro D. O. S. Lowell kaj rev. R. P. Anderson. Ĉe: Scripture Gift Mission, 15 Strand, London.

D-ro Achintre

En marto de la kuranta jaro mortis nia ŝatata kunlaboranto, unu el la plej fervoraj esperantistoj, d-ro Achintre.

Naskita en Paris' en la jaro 1853, li komencis la militan servadon en 1873. Doktoro de la Pariza Fakultato, li ricevis la altan gradon de ĉefkuracisto de la franca armeo kaj de oficiro de la Honora Legio.

Li ius estis ĉesinta la aktivan servadon kaj pretiĝis ĝui merititan ripozon, kiam la morto lin ekkaptis.

D-ro Achintre redaktis artikolon en „Voĉo de Kuracistoj“ pri la Ruĝa Kruco kaj Esperanto. Ankaŭ li skribis leterojn por-esperantajn en „Le Caducée“, militkuracista gazeto franca.

D-ro Achintre postlasas vidvinon kaj infanojn.

Ni sendu al ili la esprimon de niaj plej simpatiaj sentadoj kaj niajn plej sincerajn kondolencojn pro la malfeliĉo, kiu ilin trafis.

Korespondajoj.

Internacia komisiitaro por starigo de la medicina terminologio.

La unua kongreso de T. E. K. A. en Aŭgsburg' akceptis mian proponon pri elekto de internacia komisiitaro por starigo de la medicina terminologio tiamaniere, ke

ĉiu lingvo havos po du reprezentantojn. En konsento kun la prezidanto de T. E. K. A. mi ekkomencas la preparojn.

Por plifaciligi mian laboron, mi petas ĉiujn kolegojn en la tuta mondo, kiuj konsentas kunlabori, sendi al mi ilian adreson

kaj samtempe ili bonvolu sciigi min, en kiu fako ili preferus labori.

La tasko de starigo de tutampleksa vortaro medicina estas tre granda kaj estas nepre necese, ke oni iom apartigu la diversajn regionojn.

Nia vortaro do enhavos la jenajn partojn.

- I. fako: Anatomio.
- II. fako: Histologio, Mikroskopio
 - a) normala
 - b) patologia.
- III. fako: Patologio kaj Terapio
 - a) nomenklaturado de la malsanoj
 - b) klinika terminologio.
- IV. fako: Ĥirurgio
 - a) operacioj
 - b) instrumentoj
 - c) flegobjektoj.
- V. fako: Bakteriologio.
- VI. „ Fiziologio.
- VII. „ Farmakologio.
- VIII. „ Diversaĵoj.

Mi nun petas la kolegojn, kiuj akceptas esti kunlaborantoj, ke ili elektu unu aŭ plurajn el tiuj ĉi fakoj kaj subfakoj kaj sciigu min pri tio.

La kunlaboranto unue nun havas la taskon doni al mi liston de vortoj teknikaj en la fako elektita. Tiu ĉi listo devas esti skribita en unu el la jenaj lingvoj: franca, angla, germana, itala, latina kaj esperanta (kun klarigoj) t. e. la kunlaboranto starigas almenaŭ dulingvan nomaron de sia fako.

El niaj kunlaborantoj ni elektos po du reprezentantojn por nacilingvo por la travido de la listoj, kunmetitaj de niaj kunlaborantoj. Estos elektotaj tiuj kunlaborantoj, kiuj alsendos al ni plej multe da vortoj. Mi povas averti, ke la fako I. jam estas prilaborita kaj do ne plu bezonas kunlaboranton.

Tuj post fino de iu fako ni dissendos provaĵojn al ĉiuj reprezentantojn por aprobo.

Plie mi havas la honoron sciigi la kuracistaron, ke s-ro Ch. Verax, la fama verkisto de teknikaj vortaroj, akceptis esti mia kunlaboranto, kiel sekretario. Informoj pri nia agado estos publikigitaj en tiu ĉi ĵurnalo. Oni bonvolu sendi aliĝon kiel eble plej tuj.

D-ro Uhlmann,
Huttwill (Svisio).

KOMUNIKAĴOJ DE T. E. K. A.

KALKULRAPORTO DE LA KASISTO

por la tempo de la 20-a de aŭgusto ĝis la 23-a de septembro.

LIŜZO DE T. E. K. A.-anoj

kiuj pagis abonon kaj kotizon por 1910.

(De la alsendita pago estas dekalkulataj 3-60 kr. kiel abonpago kaj la resto en kronoj tie ĉi citita kiel enspezo de la kaso de T. E. K. A.)

D-ro Millican pagas la ŝuldon 4-90 kron.
394 ad d-ro Gromann 1-30.

Sume enspezoj	6-20 kron.
Restis de la antaŭa kalkulo 214-94 „	
Enspezoj	221-14 kron.
Elspezoj de la kasisto	—45 kron.
Restas en la kaso	220-69 kron.

Krom tio ŝuldas al la kaso:

Prof. Dor	4-80 kron.
D-ro Thalwitzer	186— „

D-ro Mikolajski
Kasisto de T. E. K. A.

La indikoj por la „Farina lactea Henrici Nestlé”i“.

ĈE INFANOJ:

Kiel nutrilo

ĉe suĉuloj, se pro nesufiĉa sekreciado de la lakto la sistemo de duobla lakto (allaitement mixte) estas aplikenda. Ĉe artefara nutrado. Ĉe ablaktacio. — Ĉe nesufiĉa nutra stato de pli grandaj infanoj (anemio, konstitucionala malforteco).

Kiel kuracilo

ĉe dispepsioj kaj gastro-intestaj kataroj, specialaĵo ĉe tiel nomataj malutiloj pro laktonutrado (Milchnähr-schäden: Keller kaj Czerny). — Ĉe enterito folikulara. — Ĉe diatezo spasmofila. — Ĉe diatezo eksudativa. — Ĉe perturbacioj de la nutrado ĉe suĉuloj, flegataj en institutoj: hospitalismo, sepso kun gastrointestinalaj simptomoj (Fischl), malsaniĝoj pro troa amasiĝo de suĉuloj.

ĈE PLENKRESKULOJ:

Kiel dietetika nutrilo

Ĉe konsumantaj malsanoj de la organismo, kiel dietnutraĵo, ŝparanta albumenon kaj formanta adipon. — Ĉe malsanoj de la digesta kanalo, kiel dietnutraĵo, facile asimilebla kaj plene resorbenda. — Kiel nutrilo sen substancoj ekstraktivaj. Arteriosklerozo. — Specialaĵo en la nutrado de maljunuloj (Lapponi). Ĉe malsanoj de reno, suferoj de urinveziko, diatezo uratika.

Invito al la abono
de
VOĈO DE KURACISTOJ
por la jaro 1911.

Baldaŭ ni komencos la IV-an eldonan jaron kaj petas ĉiujn amikojn, ke ili helpu nin en niaj pluaj penadoj.

Dum tri unuaj jaroj multaj kolegoj, konvinkitaj pri la bezono de internacia esperanta ligilo, subtenis nin, abonante po kelkaj ekzempleroj de la revuo. Ne volante trouzi tian ĉi oferon, ni iomete pligrandigas la abonprezon, kiu en la jaro 1911 estos:

4.80 kron = 2 rubloj = 4 markoj = 4 ŝilingoj = 5 frankoj = 1 dolaro.

La abonmonon oni sendu nur per internacia poŝtmandato. Nek bankoĉekoj nek poŝtmarkoj estas akceptataj.

La redakcio garantias tujan efektivigon de la mendoj nur ĉe senpera abonado.

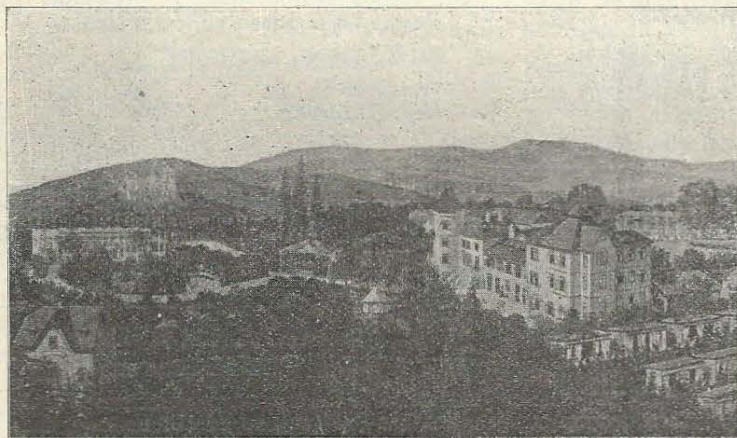
La abonantoj, kiuj sendos **senpere** al la redakcio ĝis la **1-a de decembro 1910** la abonpagon por 1911 (4.80 kron.), rajtas ricevi senpage kaj afrankite la jarkolekton 1910 aŭ la jarkolekton 1909.

La kolegoj, kiuj volus ricevi ambaŭ jarkolektojn (1909 kaj 1910), aldonu al la abonprezo (4.80 kron.) ankoraŭ 2.40 kron. kaj sendu sume 7.20 kron.

La jarkolekto 1908 estas jam elĉerpita kaj ni ne povas ĝin liveri.

Ni aldonas al ĉi tiu numero la abonilon, kiun oni bonvolu sendi samtempe kun la abonpago, se oni volas ricevi senpagan jarkolekton.

La abonmendoj estas ĉiam afektivigataj per la plej proksima poŝto post ricevo de la abonpago. Ne antaŭpagitaj mendoj ne estas akceptataj.

WÄLLISCHHOF

Maria-Enzersdorf am Gebirge
apud VIENO (en distanco de
1 horo)

SANIGEJO, tre bele lokita, por
kuracprocedo fizi-
ka dieta.

Bonegaj kuracskizoj.

Prospektoj germanaj kaj
esperantaj volonte elsenda-
taj senpage.

Carl Seyferth posedanto
Dr. Marius Sturza ĉefkuracisto.

"POLA ESPERANTISTO"

MONATA GAZETO,

ORGANO DE POLAJ ESPERANTISTOJ.

LA ABONPAGO

Jare sen la „Liter. Aldono“ — Rb 2.50 — Sm 2.66
kun la poŝta transsendo.

Adreso: De redakcio — Marszałkowska 143
De administr. Hoża Nr. 20.

WARSZAWA (VARSOVIO).